

NAŘÍZENÍ

... kraje

ze dne ...,

kterým se stanoví podmínky k zabezpečení požární ochrany v době zvýšeného nebezpečí vzniku požáru

Rada... kraje se na svém zasedání dne usnesením č. usnesla vydat na základě § 27 odst. 2 písm. b) bodu 3 zákona č. 133/1985 Sb., o požární ochraně, ve znění pozdějších předpisů, a v souladu s § 7 a § 59 odst. 1 písm. k) zákona č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení), ve znění pozdějších předpisů, toto nařízení:

§ 1

Doba zvýšeného nebezpečí vzniku požáru

Dobou zvýšeného nebezpečí vzniku požáru se rozumí doba, kdy se klimatické podmínky vyznačují vysokou teplotou ovzduší, dlouhodobým nedostatkem srážek a s tím související nízkou vlhkostí v půdě a vegetaci; zpravidla doba, po kterou je v platnosti výstraha Českého hydrometeorologického ústavu na „nebezpečí požáru“ nebo „vysoké nebezpečí požáru“, zveřejněná v rámci systému integrované výstražné služby.

§ 2

Místo zvýšeného nebezpečí vzniku požáru

Za místo se zvýšeným nebezpečím vzniku požáru se považuje

- a) lesní porost a jeho okolí do vzdálenosti 50 m od jeho okraje,
- b) lesopark, park, zahrada a další porosty umožňující vznik a šíření požáru,
- c) sklady sena, slámy a jejich okolí do vzdálenosti 50 metrů od jejich okraje,
- d) plocha zemědělských kultur, které jsou svým rostlinným charakterem schopny vznícení a šíření požáru.

§ 3

Zakázané činnosti

V době zvýšeného nebezpečí vzniku požáru se na místech uvedených v § 2 zakazuje

- a) rozdělávání nebo udržování otevřeného ohně (např. pálení klestu a kůry, spalování hořlavých látek na volném prostranství),
- b) kouření (s výjimkou elektronických cigaret),

- c) používání pyrotechnických výrobků,
- d) používání jiných zdrojů zapálení, např. létající přání, lampiony, pochodně,
- e) odhazování hořících nebo doutnajících předmětů,
- f) jízda parní lokomotivy, pokud nejsou zajištěna bezpečnostní opatření k zamezení vzniku požáru,
- g) spotřebovávání vody ze zdroje pro hašení požárů k jiným účelům, než k hašení.

§ 4

Způsob vyhlášení doby zvýšeného nebezpečí vzniku požáru

Začátek a konec doby zvýšeného nebezpečí vzniku požáru podle § 1 se zveřejňuje vhodným způsobem; např. na úřední desce krajského úřadu, na úředních deskách obecních úřadů obcí, kterých se dotýká, v hromadných informačních prostředcích, případně dalšími způsoby v místě obvyklými.

§ 5

Zrušovací ustanovení

Nařízení ...kraje č. /... ze dne ..., kterým se stanoví podmínky k zabezpečení požární ochrany v době zvýšeného nebezpečí vzniku požáru, se zrušuje.

§ 6

Účinnost

Toto nařízení nabývá účinnosti patnáctým dnem následujícím po dni jeho vyhlášení ve Věstníku právních předpisů ... kraje.

.....
hejtman kraje

.....
náměstek hejtmana kraje

KOMENTÁŘ

I.

Ministerstvo vnitra - generální ředitelství Hasičského záchranného sboru České republiky (dále jen „MV-GŘ HZS ČR,“) na základě ustanovení § 24 odst. 1 písm. f) zákona č. 133/1985 Sb., o požární ochraně, ve znění pozdějších předpisů, přistoupilo ke zpracování metodiky k vydání nařízení kraje, kterým se stanoví podmínky k zabezpečení požární ochrany v době zvýšeného nebezpečí vzniku požáru.

Na základě analýzy platných nařízení krajů vydaných dle zákonného zmocnění uvedeného v § 27 odst. 2 písm. a) bod 3. zákona č. 133/1985 Sb., o požární ochraně, ve znění pozdějších předpisů, bylo zjištěno několik různorodých přístupů zejména v postupu „vyhlašování“ doby zvýšeného nebezpečí vzniku požáru. Tento stav nelze považovat za vyhovující. Předkládaná metodika sleduje cíl mimo jiné sjednotit tuto různorodou aplikační praxi.

Obsahem předložené metodiky je vymezení doby, kdy existuje zvýšené nebezpečí vzniku požáru. Pro stanovení této doby byly analyzovány zkušenosti s dosud platnými nařízeními krajů, současně byla využita i součinnost s Českým hydrometeorologickým ústavem (dále jen „ČHMÚ“), zejména při vymezení odpovídající výstrahy. Dále metodika specifikuje „zakázané činnosti“, jako předpoklad pro eliminaci vzniku a šíření požáru, popř. podmínky pro jeho hašení.

II.

Komentář k jednotlivým paragrafům

K § 1: doba zvýšeného nebezpečí vzniku požáru je zde definována obecným popisem klimatických podmínek, které zpravidla vyvolávají zvýšené nebezpečí vzniku požáru. Vzhledem k charakteru předmětu úpravy v této „definici“ není možné uvést konkrétnější údaje ani přesné časové vymezení této doby. Vždy je nutné vycházet z analýzy aktuální situace, místních podmínek a očekávaného vývoje meteorologické situace (viz komentář k ustanovení § 4). Současně se doporučuje využít služeb ČHMÚ, který vydává výstrahu na definované nebezpečné jevy, mezi které náleží také „nebezpečí požáru“ nebo „vysoké nebezpečí požáru“. Výstraha je vydávána v rámci systému integrované výstražné služby (dále jen „SIVS“) podle aktuálního indexu nebezpečí požárů a pro konkrétní území v České republice. Z hlediska sledovaného cíle není rozhodné pro jaký stupeň nebezpečí je výstraha vydána. Výstraha ČHMÚ se vydává, jestliže je předpovídán kterýkoliv z nebezpečných jevů podle kritérií SIVS. V kterémkoliv čase může být v platnosti nejvýše jedna předpovědní výstražná informace – jiné slovní označení výstrahy (nově vydaná předpovědní výstražná informace automaticky ruší předcházející). Výstraha na nebezpečí požárů, resp. na vysoké nebezpečí požárů se vydává, jestliže je předpoklad, že tzv. index nebezpečí požárů dosáhne stanovené hodnoty alespoň ve třech dnech po sobě. Výstraha ČHMÚ se vydává zpravidla

kolem 11 hodiny na adrese <http://portal.chmi.cz>. Doba platnosti výstrahy je vždy vymezena začátkem a koncem, přičemž konec nemusí být znám v době jejího zveřejnění. Na adrese <http://www.infomet.cz/> lze sledovat i předpokládaný vývoj situace.

K § 2: vymezují se místa se zvýšeným nebezpečím vzniku požáru v návaznosti na dobu zvýšeného nebezpečí vzniku požáru. Této době pak odpovídá vymezení konkrétních míst.

K § 3: vymezují se zakázané činnosti a jsou uváděny pouze ty věcné případy, které lze podle našeho názoru využít na celém území České republiky. V této část se předpokládá případná úprava dle místních podmínek.

K § 3 písm. g): za spotřebovávání vody se nerozumí např. koupání, rybolov apod. Pod tento pojem lze zařadit např. zalévání vodou, to znamená činnost, při níž je tato voda spotřebovávána.

K § 4: nařízení kraje vydané podle zákonných pravidel je právním předpisem, je platné a účinné, s tím, že k jeho aplikaci/aktivaci se přistoupí při naplnění podmínek uvedených v § 1 za současného vyhlášení doby zvýšeného nebezpečí vzniku požáru. Pokud jsou splněny podmínky podle § 1, vyhlásí se začátek doby zvýšeného nebezpečí vzniku požáru a po pominutí podmínek pro její vyhlášení i konec této doby. V normativním textu předlohy nařízení kraje byl pro způsob vyhlášení využit text § 8 odst. 5 zákona č.129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení), ve znění pozdějších předpisů, přičemž lze připustit i další způsob v místě obvyklý, který bude uveden v nařízení kraje.

Tento paragraf také naplňuje ustanovení § 7 nařízení vlády č. 172/2001 Sb., k provedení zákona o požární ochraně, ve znění nařízení vlády č. 498/2002 Sb., tj., že nařízení kraje (neboli dokumentace k zabezpečení požární ochrany v době zvýšeného nebezpečí vzniku požáru) stanoví způsob vyhlášení doby zvýšeného nebezpečí vzniku požáru.

Před vyhlášením doby zvýšeného nebezpečí vzniku požáru se vyhodnotí stav klimatických podmínek, zejména s ohledem na skutečný stav v daném území. Doporučuje se konzultovat vyhlášení doby zvýšeného nebezpečí vzniku požáru s příslušným hasičským záchranným sborem kraje.

Začátek a konec doby zvýšeného nebezpečí vzniku požáru vyhláší zpravidla hejtman kraj nebo jím pověřená osoba.

K § 6: zde se uvádí, že „nařízení je účinné patnáctým dnem následujícím po dni jeho vyhlášení ve Věstníku právních předpisů kraje“. Nicméně tato účinnost neznamená okamžitou aplikaci zejména ustanovení o zakázaných činnostech. K jejich aktivaci dochází až v okamžiku vyhlášení doby zvýšeného nebezpečí vzniku požáru způsobem uvedeným v § 4.

III.

Z hlediska obsahu nařízení kraje je nepřipustné do textu zahrnovat např. ustanovení deklaratorní povahy (např. ustanovení toliko poukazující na úpravu v jiných právních předpisech) či zakládat sankce.

IV.

Zákonná úprava pro vydávání nařízení kraje je jednoznačná a nelze se od ní odchýlit. Z hlediska aplikační praxe se ukázalo jako problematické ustanovení prováděcího právního předpisu § 7 nařízení vlády č. 172/2001 Sb., k provedení zákona o požární ochraně, ve znění nařízení vlády č. 498/2002 Sb., a to stanovení způsobu vyhlášení doby zvýšeného nebezpečí vzniku požáru. Nemůže se jednat např. o „samostatný“ akt hejtmana (rozhodnutí), který k takovému kroku nemá zákonné zmocnění. Předpokladem aplikace zákazů výkonu činnosti je zveřejnění „informace“ (vyhlášení) o tom, že nastala doba zvýšeného nebezpečí vzniku požáru krajským úřadem na úředních deskách a v hromadných informačních prostředcích a v případě potřeby i jiným způsobem v místě obvyklém. Dále viz komentář k § 4 a § 6.

V.

Dále upozorňujeme, že na základě § 8 odst. 9 zákona č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení), ve znění pozdějších předpisů, je uloženo kraji zaslat nařízení kraje neprodleně po dni jeho vyhlášení věcně příslušnému ministerstvu, což je v tomto případě MV-GŘ HZS ČR. Ve smyslu § 83 zákona o krajích je MV-GŘ HZS ČR současně dozorovým orgánem nad vydáváním a obsahem nařízení krajů.

VI.

Závěrem MV-GŘ HZS ČR doporučuje akceptaci metodiky s možností přizpůsobení jejího obsahu na místní podmínky.